

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО
першого рівня вищої освіти
за спеціальністю – 205 Лісове господарство
галузі знань – 20 Аграрні науки та продовольство
Кваліфікація: бакалавр лісового господарства

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Ректор

/ Коцан І.Я./

(протокол № 5 від 15.04 2019 р.)

Освітньо-професійна програма вводиться в дію з 02.09.2019 р.

Ректор

/ Коцан І.Я./

(наказ № _____ від _____ 201__ р.)

ПЕРЕДМОВА

1. Розроблено і внесено кафедрою лісового та садово-паркового господарства Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

2. Затверджено та надано чинності Вченою радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.
Протокол № 5 від 15.04.2019 р.

3. Введено на заміну ОПП «Лісове господарство» від 22.12.2016 р. (протокол № 20 Вченої ради Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки)

4. Склад групи забезпечення:

Кичилюк О. В. – кандидат сільськогосподарських наук, доцент,
гарант освітньої програми;

Гетьманчук А. І. – кандидат сільськогосподарських наук, Заслужений
лісівник України;

Войтюк В. П. – кандидат сільськогосподарських наук, доцент;

Андрєєва В. В. – кандидат сільськогосподарських наук, доцент.

Освітньо-професійна програма
підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
галузі знань 20 – Аграрні науки та продовольство
зі спеціальності 205 – Лісове господарство

Загальна характеристика (спрямованість) освітньо-професійної програми галузі знань 20 – Аграрні науки та продовольство зі спеціальності 205 – Лісове господарство	
Офіційна назва освітньо-професійної програми	Лісове господарство
Тип диплому та обсяг освітньо-професійної програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, загальний термін навчання: денна форма – 3 роки 10 місяців; заочна форма – 2 роки 10 місяців (виключно на базі рівня вищої освіти «Молодший спеціаліст»/«Молодший бакалавр»)
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Повна загальна середня освіта; рівень вищої освіти «Молодший спеціаліст» («Молодший бакалавр»)
Мова(и) викладання	Українська мова
Основні поняття та їх визначення	В освітньо-професійній програмі використано основні поняття та їх визначення відповідно до Законів України «Про вищу освіту», «Про наукову та науково-технічну діяльність»
Зміст освітньо-професійної програми	
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна.
Основний фокус освітньо-професійної програми	Спеціальна, в галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство, спеціальності 205 Лісове господарство. Освітньо-професійна програма передбачає здобуття поглиблених теоретичних та практичних знань, умінь, навичок у сфері ведення лісового господарства, достатніх для ефективного виконання завдань інноваційного характеру відповідного рівня професійної діяльності. Ключові слова: деревні розсадники, лісове та мисливське господарство, лісівництво, лісозахист, лісові екосистеми, лісовідновлення, лісорозведення, лісовпорядкування.
Мета і завдання освітньо-професійної програми	
Формування у студента системи теоретичних знань і практичних умінь, розуміння сучасних технологій ведення лісового господарства на принципах та засадах екологічно орієнтованого лісівництва, спроможності до професійної та відповідальної діяльності при вирішенні виробничих завдань у галузі лісового господарства стосовно створення, вирощування, догляду, формування лісових насаджень, їх інвентаризації, раціонального використання лісових ресурсів та проектування лісгосподарських заходів; формування та розвиток комунікативних, соціально-психологічних й організаційних компетентностей, навичок спілкування іноземною мовою в професійній діяльності.	

Стиль і методика викладання освітніх дисциплін, система оцінювання	
Викладання та навчання	Комбінація лекцій (лекції, мультимедійної лекції, інтерактивної лекції), семінарів, практичних занять із розв'язування проблем, дослідницьких лабораторних робіт, самостійного навчання, консультацій з викладачами, виконання курсових проектів, проходження навчальних та виробничих практик.
Оцінювання	Поточний контроль, захист лабораторних/практичних робіт, проведення дискусій, семінарів та модулів. Письмові (тестового та відкритого типу), усні та комбіновані (письмові зі співбесідою) заліки і екзамени. Захист курсових проектів та звітів практик.
Виробнича практика	
Практика	Практика на виробництві – 3 кредити Переддипломна практика – 3 кредити
Проміжкові та підсумкова атестації	
Проміжкова атестація	Цикл загальної підготовки – екзамени і заліки. Цикл професійної підготовки – екзамени і заліки, курсові проекти, практики.
Підсумкова атестація	Захист випускної кваліфікаційної роботи.
Специфічні характеристики освітньої програми	
Специфічні характеристики освітньої програми Специфічні характеристики кадрового забезпечення Специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення Специфічні характеристики інформаційно-методичного забезпечення	Обов'язковою умовою освоєння програми є проходження навчальної та виробничої практик на підприємствах лісової галузі. Не менше 10 % науково-педагогічних працівників, задіяних до викладання циклу дисциплін, що забезпечують спеціальні (фахові) компетентності бакалавра є визнаними професіоналами лісового господарства. Використання спеціального таксаційного обладнання та нормативного лісовпорядного забезпечення, спеціалізованого лісового обладнання та устаткування. Використання інформаційного пакету навчально-методичних матеріалів в системі управління навчанням Moodle ЧНУ імені Лесі Українки або Office 365 та авторських розробок науково-педагогічних працівників.
Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність Міжнародна кредитна мобільність Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Регламентується Постановою КМУ №579 «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність» від 12 серпня 2015 р. На основі двосторонніх договорів між ЧНУ імені Лесі Українки та університетами України. У рамках програми ЄС Еразмус+ на основі двосторонніх договорів між ЧНУ імені Лесі Українки та навчальними закладами країн-партнерів. Можливе після вивчення курсу української мови.
Програмні (загальні та фахові) компетентності випускників	
Інтегральна компетентність (ІНТ)	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі лісового і мисливського господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів лісівничої науки і характеризується комплексністю та відповідністю природних зональних умов.

Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 3. Цінування та повага до різноманітності та мультикультурності.</p> <p>ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 5. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК 6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.</p> <p>ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 10. Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p> <p>ЗК 11. Навички здійснення безпечної діяльності.</p> <p>ЗК 12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p>
Фахові компетентності (ФК)	<p>ФК 1. Здатність застосовувати знання і уміння лісівничої науки й практичний досвід ведення лісового господарства.</p> <p>ФК 2. Здатність проводити лісівничі вимірювання та дослідження.</p> <p>ФК 3. Здатність використовувати знання й практичні навички для аналізу біологічних явищ і процесів, біометричної обробки дослідних даних та їх математичного моделювання.</p> <p>ФК 4. Здатність аналізувати стан дерев, лісостанів, особливості їх росту і розвитку на основі вивчення дослідних даних, літературних джерел та нормативно-довідкових матеріалів.</p> <p>ФК 5. Здатність вирішувати поставлені завдання зі створення насаджень, їх вирощування та формування на основі вивчення літературних та нормативних джерел передового виробничого досвіду.</p> <p>ФК 6. Здатність вибрати типове обладнання та інструменти для вирішення сформульованого завдання, а також оцінити економічну ефективність його виконання.</p> <p>ФК 7. Здатність вирішувати поставлені завдання з інвентаризації лісів, оцінювати лісові ресурси та продукцію.</p> <p>ФК 8. Здатність вирішувати поставлені завдання з мисливства та забезпечувати ведення мисливського господарства в лісовому фонді.</p>

	<p>ФК 9. Здатність розробляти проектну документацію, зокрема описи, положення, інструкції та інші документи.</p> <p>ФК 10. Здатність організовувати роботу малих колективів виконавців.</p> <p>ФК 11. Здатність планувати й реалізовувати ефективні заходи з організації господарства, підвищення продуктивності насаджень та їх біологічної стійкості, ощадливого, на екологічних засадах, використання лісових ресурсів.</p> <p>ФК 12. Екологічні мислення і свідомість, ставлення до природи як унікальної цінності, що забезпечує умови проживання людства, особиста відповідальність за стан довкілля на місцевому регіональному, національному і глобальному рівнях.</p>
Результати навчання (РН)	<p>РН 1. Аналізувати основні етапи та закономірності історичного розвитку для формування громадянської позиції, формування національної гідності та патріотизму.</p> <p>РН 2. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.</p> <p>РН 3. Проводити літературний пошук українською та іноземними мовами і аналізувати отриману інформацію.</p> <p>РН 4. Володіти базовими гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення лісового господарства.</p> <p>РН 5. Розуміти і застосовувати особливості процесів росту і розвитку лісових насаджень, теорії та принципи ведення лісового і мисливського господарства для вирішення завдань професійної діяльності.</p> <p>РН 6. Здійснювати підбір і використання необхідного обладнання, інструментів для організації виробничого процесу з урахуванням екологічних, технічних та технологічних можливостей.</p> <p>РН 7. Застосовувати законодавчі акти, нормативно-довідкові матеріали, організаційно-управлінську документацію з організації та ведення лісового і мисливського господарства, знання з економіки та права для забезпечення ефективної виробничої діяльності.</p> <p>РН 8. Проектувати та організовувати ведення лісового та мисливського господарства відповідно до встановлених вимог.</p> <p>РН 9. Застосовувати лісівничі загальновідомі методи збору дослідного матеріалу та його статистичного опрацювання.</p> <p>РН 10. Аналізувати результати досліджень лісівничо-таксаційних показників дерев, деревостанів, їх продуктивності, стану насаджень та довкілля, стану мисливських тварин та їх кормової бази.</p> <p>РН 11. Оцінювати значимість отриманих результатів досліджень дерев, деревостанів, насаджень, лісових масивів і стану довкілля, стану мисливських тварин та їх кормової бази і робити аргументовані висновки.</p> <p>РН 12. Інтегрувати та удосконалювати виробничі процеси ведення лісового господарства відповідно до чинних вимог.</p> <p>РН 13. Демонструвати повагу до етичних принципів та формувати етичні засади співпраці в колективі.</p> <p>РН 14. Виконувати чітко та якісно професійні завдання,</p>

	<p>удосконалювати технологію їх виконання та навчати інших.</p> <p>РН 15. Впроваджувати розроблені проектні рішення у виробництво та забезпечувати ведення лісового господарства на засадах наближеного до природи лісівництва.</p> <p>РН 16. Організувати результативні та безпечні умови праці.</p>
Аналіз функціонування	<p>Освітньо-професійна програма була розроблена та затверджена у 2016 році у зв'язку із відкриттям спеціальності 205 «Лісове господарство» у СНУ імені Лесі Українки на базі існуючого в ЗВО з 2008 року напряму підготовки 6.090103 «Лісове і садово-паркове господарство». ОПП переглядається та оновлюється у зв'язку із введенням в дію СВО спеціальності 205 «Лісове господарство» для першого (бакалаврського) рівня, затвердженого Наказом МОН України від 05.12.2018 р. № 1342.</p>
Перспективи працевлаштування випускників	
Потреби ринку та роботодавців	<p>Лісистість Волинської та Рівненської областей України становить 31,0 та 36,4 %, відповідно. За цим показником вони поступаються лише Івано-Франківській та Закарпатській областям, таким чином виступаючи лідерами за відсотком вкритої лісовою рослинністю площі серед регіонів рівнинної частини України. Це і зумовлює постійну потребу у відповідних фахівцях. Враховуючи, що лісове господарство – це практично єдина галузь, яка забезпечує робочі місця і стабільні зарплати у сільській місцевості, інтерес до неї з боку абітурієнтів із сільської місцевості є також постійним.</p> <p>Що стосується потреб галузі лісового господарства, то слід відмітити, що успішне виконання широкомасштабних планів досягнення нормативного рівня лісистості Волинської (34 %) та Рівненської (33 %) областей є неможливим без розвитку підготовки висококваліфікованих фахівців, які пристосовані до діяльності в особливих регіональних умовах. Особливостями ведення лісового господарства на Волині є поєднання в області двох лісорослинних зон – Полісся та Лісостепу, а також значний відсоток вкритих лісовою рослинністю заболочених територій (30 %), які були трансформовані в результаті масового осушення у XX ст. і нині знову трансформуються у зворотному напрямку.</p> <p>Відповідно до цього існує постійна потреба регіонально підготовлених фахівців за спеціальністю «Лісове господарство».</p>
	<p>Відповідно до національного класифікатора професій (ДК 003-2010) та International Standart Classification of Occupations 2008 (ISCO-08) фахівець здатний виконувати зазначену професійну роботу: 3212 «Молодші фахівці в агрономії, лісовому, водному господарствах та в природно-заповідній справі»; 3213 «Консультанти в сільському, лісовому, водному господарствах та в природно-заповідній справі» та займати посади з наступною професійною назвою робіт: 1221.2 «Майстер лісу»; 1221.2 «Помічник лісничого» 1221.2 «Лісничий» та ін. відповідно спеціальності за кодом 1221.2</p>

Розподіл змісту освітньо-професійної програми та навчальний час за дисциплінами

1. Розподіл змісту освітньо-професійної програми за циклами

№ з/п	Цикл підготовки	Обсяг навчального навантаження бакалавра (кредитів / %)		
		Нормативні компоненти освітньо-професійної програми	Вибіркові компоненти освітньо-професійної програми	Всього за весь термін навчання
1.	Цикл загальної підготовки	88,5 / 36,9	– / –	88,5 / 36,9
2.	Цикл професійної підготовки	91,5 / 38,1	60 / 25,0	151,5 / 63,1
Всього за весь термін навчання		180 / 75,0	60 / 25,0	240 / 100

2. Розподіл змісту освітньо-професійної програми та навчальний час за дисциплінами

Компоненти освітньо-професійної програми	Кількість кредитів / годин	Форма підсумк. контролю
1. Цикл загальної підготовки		
<i>1.1. Нормативні навчальні дисципліни</i>		
ОК 1. Історія та культура України	4 / 120	екзамен
ОК 2. Українська мова (за професійним спрямуванням)	4 / 120	екзамен
ОК 3. Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	10 / 300	2 заліки; 2 екзамени
ОК 4. Філософія	4 / 120	екзамен
ОК 5. Інформаційні технології в галузі знань	3 / 90	залік
ОК 6. Фізичне виховання	4 / 120	залік
ОК 7. Творчий феномен Лесі Українки	2 / 60	залік
ОК 8. Основи права	3 / 90	залік
ОК 9. Основи екології	3 / 90	залік
ОК 10. Вища математика	7 / 210	екзамен
ОК 11. Фізіологія рослин	5 / 150	залік
ОК 12. Ботаніка	7 / 210	екзамен
ОК 13. Основи фахової підготовки	4 / 120	залік
ОК 14. Основи економічних знань	3 / 90	екзамен
ОК 15. Геодезія	6 / 180	екзамен
ОК 16. Лісове ґрунтознавство	6 / 180	екзамен
ОК 17. Латинська мова	4 / 120	залік
ОК 18. Радіобіологія	4,5 / 135	залік
ОК 19. Охорона праці в галузі	5 / 150	екзамен
Разом	88,5 / 2655	залік

Компоненти освітньо-професійної програми	Кількість кредитів / годин	Форма підсумк. контролю
2. Цикл професійної підготовки		
2.1. Нормативні навчальні дисципліни		
ОК 20. Біометрія	4 / 120	залік
ОК 21. Лісознавство	4,5 / 135	екзамен
ОК 22. Лісова фітопатологія	4 / 120	залік
ОК 23. Лісова ентомологія	4,5 / 135	залік
ОК 24. Дендрологія	4,5 / 135	екзамен
ОК 25. Механізація лісових та садово-паркових робіт	4,5 / 135	залік
ОК 26. Декоративна дендрологія	5,5 / 165	екзамен
ОК 27. Деревні розсадники та насінництво	5 / 150	екзамен
ОК 28. Курсовий проект деревного розсадника	3 / 90	залік
ОК 29. Лісовідновлення та лісорозведення	4,5 / 135	екзамен
ОК 30. Курсовий проект з лісових культур	3 / 90	залік
ОК 31. Рекреаційне лісівництво	4,5 / 135	екзамен
ОК 32. Курсовий проект з практичного лісівництва	2 / 60	залік
ОК 33. Організація лісового та садово-паркового господарства	4 / 120	екзамен
ОК 34. Лісова та ландшафтна таксація	4,5 / 135	екзамен
ОК 35. Мисливське господарство	4 / 120	екзамен
ОК 36. Економіка лісового та садово-паркового господарства	4,5 / 135	екзамен
ОК 37. Лісовпорядкування	5 / 150	екзамен
ОК 38. Комплексна навчальна практика (основи фахової підготовки, ботаніка, геодезія, лісове ґрунтознавство)	4 / 120	залік
ОК 39. Комплексна навчальна практика (дендрологія, лісознавство, лісова селекція)	4 / 120	залік
ОК 40. Комплексна навчальна практика (рекреаційне лісівництво, лісова таксація)	2 / 60	залік
ОК 41. Виробнича практика	3 / 90	залік
ОК 42. Переддипломна практика	3 / 90	залік
Разом	122 / 3660	
2.2. Вибіркові навчальні дисципліни		
Недеревні ресурси лісу /	5,5 / 165	залік
Біологічні методи захисту лісу		
Лісове товарознавство /	7 / 210	екзамен
Лісова пірологія		
Технічна механіка /	6 / 180	залік
Композиція		
Селекція рослин /	5,5 / 165	залік
Генетика рослин		
Разом	24 / 720	
Блок дисциплін 1. Лісове господарство		
Основи лісоексплуатації	5 / 150	залік
Транспорт лісу	4 / 120	залік
Мікологія	6 / 180	екзамен

Компоненти освітньо-професійної програми	Кількість кредитів / годин	Форма підсумк. контролю
Правові основи ведення мисливського господарства	5 / 150	залік
Біологія лісових птахів	5 / 150	залік
Біологія лісових звірів	6 / 180	залік
Лісова меліорація	5 / 150	залік
Разом	36 / 1080	
<i>Блок дисциплін 2. Лісонаркове господарство</i>		
Фітомеліорація	5 / 150	залік
Інженерне обладнання садово-паркових об'єктів	4 / 120	залік
Озеленення населених місць	6 / 180	екзамен
Правові основи ведення лісозаповідної справи	5 / 150	залік
Меліорація ландшафтів	5 / 150	залік
Луківництво і газони	6 / 180	залік
Лісова радіоекологія	5 / 150	залік
Разом	36 / 1080	
Всього за навчальним планом	240 / 7200	

Освітні компонен ти (ОК)	Інтегральна компетент- ність	Загальні компетентності (ЗК)												Фахові компетентності (ФК)											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
ОК 18	+										+						+				+				+
ОК 19	+								+			+											+		
ОК 20	+															+									
ОК 21	+													+			+								+
ОК 22	+																+							+	
ОК 23	+																+							+	
ОК 24	+													+		+	+			+					
ОК 25	+																	+							
ОК 26	+													+		+	+			+					
ОК 27	+																	+	+					+	
ОК 28	+																	+	+			+		+	
ОК 29	+																	+	+					+	+
ОК 30	+													+				+	+			+		+	
ОК 31	+													+				+	+					+	+
ОК 32	+													+								+		+	+
ОК 33	+													+									+	+	
ОК 34	+														+				+	+					
ОК 35	+																			+	+			+	

[illegible]

Матриця відповідності освітніх компонентів програмним результатам навчання

[illegible]

Освітні компонен ти (ОК)	Програмні результати навчання (РН)															
	РН 1	РН 2	РН 3	РН 4	РН 5	РН 6	РН 7	РН 8	РН 9	РН 10	РН 11	РН 12	РН 13	РН 14	РН 15	РН 16
ОК 18				+						+	+					
ОК 19								+								+
ОК 20				+					+							
ОК 21				+	+											
ОК 22				+	+					+						
ОК 23				+	+					+						
ОК 24				+	+											
ОК 25				+		+		+							+	
ОК 26				+	+					+						
ОК 27					+	+	+									
ОК 28						+		+				+			+	+
ОК 29					+	+	+									
ОК 30						+		+				+			+	+
ОК 31					+		+		+	+	+					
ОК 32						+		+		+	+	+			+	+
ОК 33							+	+			+	+			+	
ОК 34						+	+		+	+				+		
ОК 35					+		+	+		+	+					

Освітні компонен ти (ОК)	Програмні результати навчання (РН)															
	РН 1	РН 2	РН 3	РН 4	РН 5	РН 6	РН 7	РН 8	РН 9	РН 10	РН 11	РН 12	РН 13	РН 14	РН 15	РН 16
ОК 36							+	+			+	+				
ОК 37							+	+		+	+	+			+	
ОК 38				+		+							+	+		+
ОК 39						+	+		+	+	+		+	+		+
ОК 40						+	+		+	+	+		+	+		+
ОК 41						+	+	+				+	+	+	+	+
ОК 42							+	+	+	+	+	+		+	+	

Гарант освітньої програми

О. В. Кичилюк